

ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Поступак у случају појаве COVID-19 у школама

Ово упутство представља генералне смјернице приликом поступања у случају појаве COVID-19 у школама. Сваки случај је потребно детаљно истражити и извршити појединачну процјену ризика. Смјернице су припремљене у складу са тренутном организацијом наставног процеса и превентивним мјерама које се спроводе у школама у Републици Српској, до сада доступним научним подацима у вези са преносом инфекције код дјеце, препорукама међународних организација те досадашњим искуством од почетка наставе у Републици Српској.

Смјернице су подложне измјени у складу са промјенама епидемиолошке ситуације.

У периоду од почетка школске године у Републици Српској, повећан је број потврђених случајева COVID-19 међу дјецом школске доби. Међутим, на основу података из епидемиолошког праћења контаката у школи и тестирања контаката након периода карантина од 14 дана, није потврђено да се дешавао пренос инфекције унутар самих школа. Пренос између ученика који иду у исти разред се до сада дешавао углавном у ситуацијама када су та дјеца имала контакт и изван школе.

Повећању броја потврђених случајева међу дјецом школског узраста од почетка школске године је вјероватно значајно допринијело чешће тестирање дјеце са симптомима него у ранијем периоду. Како дјеца често имају благу клиничку слику COVID-19, узак спектар симптома и краткотрајне симптоме, оваквој клиничкој слици се много више пажње поклања и чешће се тестира од како је почела школска година.

У складу са наведеним подацима, а у циљу да се повећа сигурност дјеце и наставног особља у школама и истовремено смањи број сувишних одлазака у карантин, Институт је израдио препоруке за ношење маске у школама, које подразумијевају да и ученици и наставно особље носе маске за вријеме цијелог боравка у школи.

У контексту наведеног, препоруке за поступање у школама су сљедеће:

- Ако ученик добије температуру или друге акутне симптоме заразне болести компатибилне са COVID-19 током боравка у школи, школа ће одмах позвати родитеље/старатеље да дођу по дијете. Било који акутни симптом заразне болести је довољан разлог да се ученик изузме из школе (дуготрајно цурење из носа, с обзиром да је често код дјеце, није само по себи довољан разлог за изузимање из школе). Док дијете чека родитеље, биће смјешетно у посебну просторију одређену и кориштену само за те намјене. Дијете у тој просторији не борави само, већ у друштву запослене особе коју школа одреди (то не треба да буде особа која има факторе ризика за добијање теже клиничке слике COVID-19). И ученик и особа која је са њим треба да носе маску и одржавају физичку дистанцу, док ученик не буде повјерен родитељу/старатељу. Родитељи/старатељи који дођу по дијете такође требају да носе маску. Уколико ученик кашље или кише, потребно је да користи папирне марамнице које ће након употребе сам одложити у затворену канту за отпатке. Након што ученик напусти собу за изолацију, соба се чисти и дезинфикује.
- Уколико неко од наставног особља током боравка у школи добије акутне симптоме заразне болести, мора одмах да напусти школу и јави се надлежном дому здравља ради прегледа и даље процјене.

- Ученике из одјељења ученика/наставника са симптомима треба извести из учионице да би се и та просторија провјетрила и дезинфиковала (пребрисавање дезинфекционим средством клупа, квака на вратима и других површина које се често додирују), након чега се враћају и настављају наставу.
- Родитељ/старатељ ученика са симптомима, односно наставник са симптомима, контактира надлежног породичног доктора/надлежну амбуланту за респираторне инфекције у дому здравља који, у случају сумње на COVID-19, узима брис носа и упућује узорак на тестирање. Треба имати у виду често блаже клиничке слике COVID-19 код дјеце, краће трајање симптома и мање специфичне симптоме, како се не би направио пропуст у препознавању да се ради о COVID-19.
- Уколико надлежни породични доктор процијени да је ученик/наставник вјероватан случај (у складу са дефиницијом случаја) или уколико се дијагноза потврди лабораторијски, о истом хитно телефонским путем мора бити обавијештена надлежна хигијенско епидемиолошка служба и школа.
- Надлежни епидемиолог/ХЕС спроводи епидемиолошко истраживање и утврђивање контаката вјероватног или потврђеног случаја, како у оквиру школе тако и изван школе, те даје препоруку за мјеру изолације вјероватног/потврђеног случаја, те мјеру карантина за контакте високог ризика.
- Ако је PCR тест на COVID-19 код ученика/наставника са симптомима акутне инфекције негативан, ученик/наставник остаје код куће до клиничког опоравка. Неопходно је да буде без симптома барем 48 сати прије повратка. Уколико код пацијента и даље постоји сумња на COVID-19, а у складу са мишљењем надлежног доктора, тест се може поновити након 2-3 дана, те се особа не враћа у школу до клиничког опоравка и негативне потврде другог теста.

Процјена ризика за контакте унутар школе

- Није неопходно да се цијелом разреду одреди мјера карантина уколико је један ученик или наставник вјероватан или потврђен случај. Надлежна хигијенско-епидемиолошка служба у сваком случају појаве позитивне особе у школи појединачно процјењује ситуацију и дефинише да ли је неко од ученика или наставника контакт високог ризика.
- Фактори који се узимају у обзир приликом процјене су:
 - Да ли су у периоду заразности позитивне особе досљедно поштоване превентивне мјере физичке дистанце и ношења заштитне маске од свих ученика/наставника у учионици
 - Колики је кумулативни период боравка у истој учионици са позитивном особом у вријеме њене заразности (да ли је позитивна особа у вријеме заразности била у школи један дан или више дана)
 - Каква је клиничка слика обољелог ученика/наставника (уколико није имао симптоме мања је вјероватност заражавања него уколико је кашљао или кихао)
 - Да ли је позитиван ученик/наставник увијек сједио на истом мјесту или је мијењао мјесто сједења и да ли је испоштована препорука да се не дијеле предмети (књиге, ужина...) са другима
 - Да ли је учионица редовно провјетравана/да ли су прозори отворени
 - Да ли је обољели ученик/наставник имао ближе контакте са неким из разреда/школе и изван школе
- У складу са процјеном, зависно од поштовања превентивних мјера, може се одлучити да:
 - нико од ученика/наставника не мора да иде у карантин,
 - се само неким ученицима/наставницима одреди мјера карантина (нпр. они који су сједили

- најближе позитивној особи, који су имали блиске контакте, било у учионици или изван школе, који нису носили заштитне маске...),
- се цијелом разреду одреди мјера карантина (нпр. ако нису носили маске, нарочито ако маску није носила позитивна особа...)
 - У сваком случају се мора дати препорука да они који наставе да иду у школу активно надзиру своје здравствено стање, мјере температуру, поштују хигијенске мјере и мјере ношења маске и одржавања дистанце, како у школи тако и изван школе, и да се у случају појаве симптома одмах јаве надлежном доктору ради прегледа и тестирања на COVID-19.
 - Уколико се процијени да су неки ученици/наставници били у блиском контакту високог ризика, или је цијели разред био у контакту високог ризика, одређује им се мјера карантина. Близак контакт високог ризика у школи је нпр:
 - није поштована дистанца од 2 метра,
 - није поштована мјера ношења маски током наставе,
 - кумулативни контакт лицем у лице, без маски, дужи од 15 минута на размаку мањем од 2 метра (нпр. разговор),
 - директни контакт (руковање, грљење...)
 - блиски контакт и изван школе,
 - дијељење предмета (књиге, ужина...)
 - Током карантина се тестирање обавља у складу са стандардним протоколом тестирања, тј. уколико дође до појаве симптома. У изузетним случајевима, ако је ученик/наставник био у контакту са особом из вулнерабилне групе, може се процијенити потреба тестирања и раније.
 - Уколико се код још једног ученика/наставника у групи потврди COVID-19, настао усљед преноса инфекције унутар разреда, цијела група се упућује у карантин.
 - Уколико током периода карантина не дође до развоја симптома код ученика/наставника који су у карантину били због контакта са позитивном особом током наставе, након истека периода карантина се враћају на наставу без тестирања.
 - Ученици/наставници који су били у карантину ради контакта са чланом истог домаћинства, позитивним на COVID-19, ради већег ризика тог контакта се тестирају на крају периода карантина односно прије повратка на наставу (13. дан карантина).
 - Ученик/наставник који је позитиван на COVID-19 се тестира и задњи дан периода изолације, односно прије повратка у школу. За повратак у школу је довољан један негативан тест (не прије задњег дана изолације), уз испуњене остале услове за излазак из изолације.

Поступак са ученицима/наставницима који су контакти другог реда (контакт контакта)

Ученик или наставник, чији је члан домаћинства у карантину, иде у школу под условом да може да континуирано одржава физичку дистанцу, континуирано носи маску, те да му се активно прати здравствено стање (укључујући мјерење температуре два пута дневно).

Уколико члан домаћинства добије симптоме или знакове болести у складу са дефиницијом случаја COVID/19, ученик/наставник одмах престаје да иде у школу (не чека се тестирање члана домаћинства из карантина).

30.09.2020.